

ก ข ค

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๒๑๐๑

สำนวนไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ผู้สอน ครูชนันรัตน์ บุญคง

สำนวนไทย

ภาพ @lek_suvarin www.freepik.com

ก ข ค

เกมต่อคำสำนวนไทย

ภาพ @lek_suvarin www.freepik.com

ก ข ค

สำนวนไทย

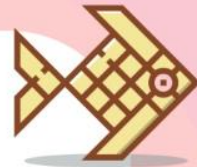
ภาพ @lek_suvarin www.freepik.com

ก ข ค

สำนวนไทยมีที่มาจาก
การผูกหรือ**สร้างคำ** สร้างข้อความขึ้น
จาก**วิถีชีวิตไทย** เพื่อให้**ข้อคิด**
เตือนใจ และใช้สืบทอดกันมาช้านาน

สำนวนมีความหมายในเชิง

เปรียบเทียบ ไม่ใช่ความหมายตรงตัว
มีลักษณะภาษาดังนี้

◆ ใช้คำน้อย กระชับ

◆ ใช้ถ้อยคำสละสลวย เล่นเสียง

เล่นคำ หรือมีสัมผัส คล้องจอง

ก ข ค

ข้อสังเกตเกี่ยวกับสำนวน

ภาพ @lek_suvarin www.freepik.com

ก ข ค

◆ คำนวนมีจำนวนพยางค์

ไม่จำกัด อาจมีตั้งแต่ ๑ พยางค์ขึ้นไป

เช่น เสื่อ เสื่อหิว เสื่อซ้อนเสื่อ

เสื่อในร่างสมัน น้ำขึ้นให้รีบตัก

ปลาหมอตายเพราะปาก ลูกไม้หล่น

ไม่ไกลต้น สร้างวิมานในอากาศ ฯลฯ

ก ข ค

◈ บางสำนวนมีลักษณะเล่นเสียง
เล่นคำซ้ำ หรือมีสัมผัสคล้องจอง
เช่น พลอยฟ้าพลอยฝน ตกปากตกคำ
สนน้ำสนเนื้อ ขุดด้วยปาก ถากด้วยตา
ปากเป็นเอกเลขเป็นโท เลือทลายห้าว
ช่างทลายโรง

◆ จำนวนยังแยกย่อยเป็น **ภาคี**
คำพังเพย ซึ่งมีรายละเอียดเหมาะ
ที่จะเรียนในชั้นที่สูงขึ้น

ก ข ค

ตัวอย่างความหมายสำนวน

ภาพ @lek_suvarin www.freepik.com

ก ข ค

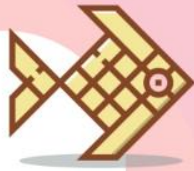
กระต่ายหมายจันทร์

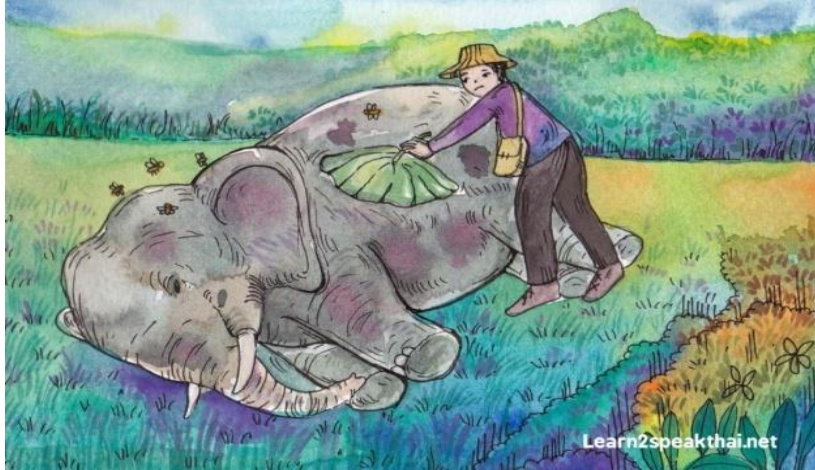
หมายถึง หวังในสิ่งที่เกินตัว

ก ข ค

ช่างตายทั้งตัวเอาใบบัวมาปิด

หมายถึง ความชั่วหรือความผิดร้ายแรง

ที่คนทั่วไปรู้จักกันทั่วแล้ว จะปิดยังไงก็ปิดไม่มิด

ก ข ค

ปลาใหญ่กินปลาเล็ก

หมายถึง ประเทศหรือคนที่มีอำนาจ
หรือผู้ใหญ่ ที่กดขี่ข่มเหงผู้อ่อนแอหรือผู้น้อย

ก ข ค

★★ ท 16/พ.5-18

ใบงานที่ ๑๘
ต่อเติมสำนวน

คำชี้แจง โยงสำนวนให้ถูกต้อง

หนักเอา	ปลาเป็น
น้ำร้อน	ปล่อยวัด
ตัดหาง	เบาสู้
น้ำเย็น	พกลม
โกหก	ปลาทาย
ก่อสร้าง	ใจคด
หน้าซื่อ	ปลายดี
ต้นร้าย	สร้างตัว

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๘ ต่อเติมสำนวน

ก ข ค

หนักเอา

น้ำร้อน

ตัดหาง

น้ำเย็น

โกหก

ก่อร่าง

หน้าซื่อ

ต้นร้าย

ปลาเป็น

ปล่อยวัด

เบาสู่

พกลม

ปลาตาย

ใจคด

ปลายดี

สร้างตัว

ก ข ค

★★

ท 16/พ.5-19

ใบงานที่ ๑๙
รวมรูปภาพกับคำ

คำชี้แจง รวมรูปภาพกับคำ แล้วเขียนให้เป็นส่วนที่ถูกต้อง

๑. กลิ้ง ขึ้น =
๒. ชี จับ =
๓. เขียน ให้ กลัว =
๔. จับ ขน =
๕. ลม ให้ กิน =
๖. ขึ้น ประชัน =
๗. เลี้ยง =
๘. ลม ให้ ฟัง =
๙. หมี ปะ =
๑๐. เห็น เป็น =

ชื่อ สกุล ขึ้น เลขที่

ใบงานที่ ๑๙
รวมรูปภาพกับคำ

ก ข ค

๑. กิ่ง

ชั้น

.....

ก ข ค

๒. ปี

จับ

.....

ก ข ค

๓. เขียน

ให้

กลั้ว

.....

ก ข ค

๔. จั๊ป

ชน

.....

ก ข ค

๕. ๕

ให้

กิน

.....

ก ข ค

๖.

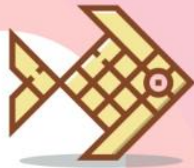
ขัน ประชัน

.....

ก ข ค

๗.

เลียง

.....

ก ข ค

๔. ๗

ให้

ฟัง

.....

ก ข ค

๙. หมี

ปะ

.....

ก ข ค

๑๐. เห็น

www.tewaboocha.com

เป็น

.....

ก ข ค

★★ ท 16/พ.5-20

ใบงานที่ ๒๐
เติมคำลงในช่องว่าง

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้เป็นส่วนที่ถูกต้อง

ตก	เลือก	ลาก	หัก	ได้
ติด	กิน	คาบ	ล้อม	หอบ

๑. เลือ.....หาง

๒. หนู.....ถึงข่าวสาร

๓. ดาว.....เดือน

๔. กบ.....นาย

๕. กา.....พริก

๖. บ้า.....ฟาง

๗. ม้า.....กะโหลก

๘. กิ้งก่า.....ทอง

๙. จิ้งจก.....

๑๐. หนี.....ฝั่ง

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๒๐

เติมคำลงในช่องว่าง

ก ข ค

ตก	เลือก	ลาก	หัก	ได้
ดีด	กิน	คาบ	ล้อม	หอบ

๑. เลือ.....หาง

๒. หนู.....ถึงข้าวสาร

๓. ดาว.....เดือน

๔. กบ.....นาย

๕. กา.....พริก

๖. บ้า.....ฟาง

๗. ม้า.....กะโหลก

๘. กิ้งก่า.....ทอง

๙. จิ้งจก.....

๑๐. หมี.....ผึ้ง

ก ข ค

สำนวนไทย

ภาพ @lek_suvarin www.freepik.com

ก ข ค